

**Jegyzőkönyv a Budapest XXII. kerület, nagytétényi Duna-part védetté nyilvánítása ügyében
összehívott egyeztető tárgyalásról**

Helyszín: Budapest Főváros Önkormányzata Főpolgármesteri Hivatala, 1052 Budapest, Városház u. 9-11. I. emelet 133/b sz. tárgyaló

Időpont: 2022. április 07. 10.00 óra

Jelen vannak az aláírt jelenléti ív szerint:

Bardóczi Sándor – BFFH Várostervezési Főosztály, Tájépítészeti Osztály vezetője, főtájépítész
Garay Márton – BFFH Várostervezési Főosztály, Urbanisztikai Osztály vezetője
Nyerges Mónika – BFFH Várostervezési Főosztály, Urbanisztikai Osztály
Erdős Zoltán – BFFH Várostervezési Főosztály, Infrastruktúratervezési Osztály
Zakar András – BKM NZrt. FŐKERT Kertészeti Divízió, kertészeti főigazgató
Bajor Zoltán – BKM NZrt. FŐKERT Kertészeti Divízió, Természetvédelmi és Erdőkezelési osztályvezető
Németh Zoltán – XXII. ker. Budafok-Tétény Önkormányzata, alpolgármester
Szesztai György – XXII. ker. Budafok-Tétény Önkormányzata, főépítész
Dévai Zoltán – XXII. ker. Budafok-Tétény Önkormányzata, főépítész csoportvezető
Béres Mónika – XXII. ker. Budafok-Tétény Önkormányzata, Zöld és Klímavédelmi Csoport, tájépítész
Tóth Zsolt – Közép-Duna -völgyi Vízügyi Igazgatóság, ágazati főerdész (KDV-VIZIG)
CBS Property Zrt. képviselője
CBS Property Zrt. jogi képviselője
Budapest XXII. kerület 232323/4 hrsz. alatti ingatlanra feljegyzett érintett
Budapest XXII. kerület 232323/4 hrsz. alatti ingatlanra feljegyzett érintett képviselője
Takács Krisztina – Budapesti Közlekedési Központ Zrt. (online)
Sebestyén Gábor – Budapesti Közlekedési Központ Zrt.
Bereznai Petra – Budapesti Közlekedési Központ Zrt.
Jákub Beáta – Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt. (NIF)
Fejes Csaba – Fővárosi Csatornázási Művek Zrt. – ÁTIG (FCSM)
Vincze József – Fővárosi Csatornázási Művek Zrt. – ÁTIG (FCSM)
Szántai Zsombor – BFFH Koordinációs Főosztály, Testületi Működést Támogató Osztály, koordinációs munkatárs
Galamb István – Pest Megyei Kormányhivatal, KTHFO, Természetvédelmi Osztály vezetője
Berényi Zsombor – Pest Megyei Kormányhivatal, KTHFO, Természetvédelmi Osztály
Zöld Jövő Környezetvédelmi Egyesület elnöke
Nagytétényi Ember- és Érdekvédő Egyesület elnöke
Fővárosi Horgászegyesületek Szövetsége (FŐHESZ) képviselője
Fővárosi Horgászegyesületek Szövetsége (FŐHESZ) képviselője
K. Szabó Attila – FÖRI Természetvédelmi Őrszolgálat, őrszolgálatvezető
Déri Tamás – FÖRI Természetvédelmi Őrszolgálat, természetvédelmi őr
Takács Noémi – BFFH Várostervezési Főosztály, Tájépítészeti Osztály, természetvédelmi csoportvezető
dr. Kádár Judit – BFFH Várostervezési Főosztály, Tájépítészeti Osztály, jogi szakreferens
Gadó György Pál – BFFH Várostervezési Főosztály, Tájépítészeti Oszt. természetvédelmi szakreferens

Takács Noémi köszönti a megjelenteket, majd rövid tájékoztatást ad a megbeszélés technikai részleteiről. Elmondja, hogy az egyeztetésről jegyzőkönyv készül, amihez szükséges a jelenléti ív aláírása. Kéri, hogy az üdvözlő szavak után mindenki mutakozzon be.

Bardóczi Sándor is üdvözlöi a résztvevőket, elmondja, hogy az egyeztetés tárgya a nagytétényi Duna-part leendő természetvédelmi terület kezelési tervének megbeszélése. Elmondja, hogy a Főpolgármesteri Hivatal Tájépítészeti Osztálya 2019-ben állította össze a Radó Dezső Tervet, Budapest Zöldinfrastruktúra Fejlesztési és Fenntartási Akciótervét, amelyen belül külön fejezet foglalkozik a

természetvédelmi területekkel. A Tájépítészeti Osztály célja az ott megjelölt helyszínek védetté nyilvánítása. A jelenlegi eljárás aktualitását az adja, hogy a nagytétényi Duna-parton az év elején természetkárosító munkák kezdődtek, ennek megállítása érdekében a főjegyző ideiglenes intézkedést rendelt el, majd az érintett területet ideiglenesen védetté nyilvánította.

Mindenki bemutatkozik.

Takács Noémi megköszöni a bemutatkozást, és jelzi, hogy a védetté nyilvánítási eljárást a természetvédelmi törvény alapján kell lefolytatni. Budapesten a Fővárosi Önkormányzat rendeletben nyilvánítja helyi védetté az arra érdemes területeket. A *Budapest helyi jelentőségű védett természeti területeiről* szóló 25/2013. (IV. 18.) Főv. Kgy. rendelet felsorolja a már védelem alatt álló területeket. Ha a jelenlegi védetté nyilvánítási eljárás eredményes lesz, akkor ez a rendelet kerül kibővítésre a Nagytétényi Duna-part természetvédelmi területtel. Köszönetet mond mindazoknak, akik részt vettek az előkészítő munkákban. Az adatgyűjtések és kutatások alapján készült el az alátámasztó dokumentáció, melyet – az eljárás részeként – a Főpolgármesteri Hivatal megküldött az illetékes Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóságnak. A DINPI – miután az Agrárminisztérium hivatalos állásfoglalását is kikérte – nem tartotta indokoltnak a terület országos védelem alá helyezését, a természeti értékek megóvása szempontjából a helyi jelentőségű védett területté nyilvánítást jó megoldásnak tartotta.

Jelen tárgyalás elsődleges célja a rendelet mellékletét képező kezelési terv egyeztetése, amely a terület minden tulajdonosára, látogatójára, használójára és az összes érdekeltre érvényes szabályokat, köztük korlátozásokat és tilalmakat is fog tartalmazni. A kezelési terv a legtöbb feladatot a Fővárosi Önkormányzatnál keletkezteti, amely a terület természetvédelmi kezelője lesz. Takács Noémi elmondja, hogy a tárgyalás keretében fel fogja olvasni a kezelési tervet, és kéri a jelenlévőktől a tervvel kapcsolatos álláspontjukat, kérdéseiket. Indokolt esetben az egyeztetés alapján a kezelési terv kiegészítésre, módosításra kerülhet.

Takács Noémi néhány kivetített diához fűzött magyarázattal mutatja be a védelemre tervezett területet. Az M0 hídjától Érd közigazgatási határáig terjedő védelemre tervezett terület kb. 4,5 km hosszú hullámtér. Nagy része ártéri erdő, beletartozik a kiemelkedő értéket képviselő Duna-rét és egy kis öböl is, amely jelentős vizes élőhely. A Deák Ferenc híd közelében található Kis-Háros-sziget szerves részét képezi az élőhely-komplexumnak, ám ez már jelenleg is helyi védett terület. A most védelemre tervezett teljes terület az Országos Ökológiai Hálózat ökológiai folyósó övezetébe tartozik, a folyóparti területek a Duna és ártere Natura 2000 területbe tartoznak. A védelemre tervezett terület nagy része állami tulajdon, a Fővárosi Önkormányzat tulajdonában az Érd-dél határos erdőrészlet van. Ez egyébként változatos élővilágú, jó természetességű erdő, itt található például Budapest legnagyobb törzskörméretű fája. A Duna-rét magántulajdonban van. Takács Noémi felkéri Garay Márton, a Főpolgármesteri Hivatal Urbanisztikai Osztályának vezetőjét, hogy ismertesse a területet érintő településrendezési eszközöket.

Garay Márton a kivetített képen látható településszerkezeti terv-kivágot magyarázatoként elmondja, hogy a tervet az 50/2015. (I. 28.) Főv. Kgy. határozattal fogadta el a Fővárosi Közgyűlés és 364/2021. (II. 24.) Főv. Kgy. határozattal módosította azt. A lehatárolásra került terület területfelhasználása szinte teljes egészében erdőterület: védőerdő és nagyobb részt közjóléti erdő. A Közjóléti erdőterület (Ek) területfelhasználási egység rekreációs, turisztikai funkciójú erdőterületeket tartalmaz, Védőerdő (Ev-Ve) területfelhasználási egységbe azok az erdők tartoznak, amelyek az egymást zavaró funkciójú területfelhasználási egységeket választanak el. Elsősorban a jelentősebb közúti és vasúti közlekedési elemek melletti védőerdők, illetve a természetvédelmi korlátozás miatt nem látogatható természetvédelmi területek tartoznak ebbe a kategóriába. A szerkezeti tervlapon megkülönböztetésre kerültek a meglévő és a tervezett erdőterületek. A tervezett erdőterületek esetében a kerületi terveszközben a mezőgazdasági használat átmenetileg megengedett, de a távlati állapotot ellehetetlenítő épület nem helyezhető el. A TSZT-nek vannak egyéb tervlapjai is, amik megemlítenők. A 4. szerkezeti tervlapon kerülnek feltüntetésre a zöldfelületi, táj- és természetvédelmi vonatkozások. A tárgyi területről elmondható, hogy a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság adatszolgáltatása alapján a terület egy része Natura 2000-es terület, tájképvédelmi terület övezete, része az ökológiai hálózat ökológiai folyósó övezetének. A területről továbbá elmondható, hogy védelemre érdemes természeti területként van a TSZT-ben feltüntetve, ahol a meglévő természeti állapot megőrzése a cél.

Takács Noémi azzal folytatja, hogy a Natura 2000, az Országos Ökológiai Hálózat és az övezeti besorolások a területnek már most is bizonyos fokú védelmet jelentenek, de látjuk, hogy ez nem elegendő. A helyi védelem segítségével hatékonyabban megóvhatók a természeti értékek. Nemcsak a beépítés megakadályozásáról van szó, hanem a védettségnek köszönhetően pl. az özönnövények visszaszorítása is eredményesebb lehet.

A terület természeti értékének feltárásáért és megismertetéséért különösen sokat tett a Zöld Jövő Környezetvédelmi Egyesület. A növénytan kutatásokat a mai napig Gergely Attila fogja össze, az állattani kutatások a kiváló rovarász, Merkl Ottó nevéhez fűződnek, aki sajnos a közelmúltban meghalt. A szervezés és a kommunikáció főképpen a Zöld Jövő Környezetvédelmi Egyesület elnökének érdeme, őt kéri fel Takács Noémi, hogy beszéljen arról a munkáról, amit a Zöld Jövő a nagytétnyi Duna-part érdekében végzett.

Zöld Jövő Környezetvédelmi Egyesület elnöke felidézi, hogy az Egyesület korábban már a Háros-sziget és Tétényi-fennsík védetté nyilvánítását is kezdeményezte, évtizedek óta dolgozott a nagytétnyi Duna-partért is. Ezt a területet a sóderkitermelés és a hulladékfelhalmozás károsította, de a természet gondoskodott a megújulásról is. A védettség 2008-ban merült fel, akkor készítették erre javaslatot, benyújtásra is került a Fővárosi Önkormányzathoz, de a logisztikai központ terve miatt a teljes Duna-szakasz természetvédelmét leállították. A Zöld Jövő a magántulajdonba került Duna-rét kiterjedését külön hangsúlyozta, de sajnos azt nem lehetett megóvni, a terület súlyosan károsodott. A Zöld Jövő bízik a most megindult pozitív folyamatban.

Takács Noémi elmondja, hogy egy nappal korábban kapta kézhez a Fővárosi Horgászegyesületek Szövetségének levelét, amelyben 40 ezer horgász nevében tesznek javaslatot a Deák Ferenc hídtól az Érd közigazgatási határáig terjedő ártéri ligeterdő és a „Kis Duna-rét” védetté nyilvánítására. A halőrök aggódva tapasztalták a Kis Duna-réten a gyprombolást, de aggodalomra adnak okot a területen tervezett turisztikai fejlesztések is. Kifejezetten nem támogatnak olyan turisztikai fejlesztéseket, amelyek a terület háborítatlanságát, biodiverzitását, az ökológiai folyosó működését és a természeti értékeket veszélyeztetnék.

Takács Noémi folytatja a diavetítést. A Kastélypark utca magasságában fehér nyárfákból és fekete nyárfákból álló facsoportok találhatók. A terület növénytan értékei közül bemutatja a védett szálkás pajzsiskát és a látványosan virágzó nyári tűzikét. Állattani szempontból a skarlátbogarat emeli ki, amely nem csupán védett, hanem Natura 2000-es jelölőfaj is. A következő dián a parti fátlan sáv – más néven főveny – szélére döntött fák a védett eurázsiai hód élőhelyformáló munkájáról tanúskodnak. Az érdi határhoz közeledve a Duna-öbölnek is nevezett csendes vizes élőhelyen él a mocsári teknős és a kimondottan vizes területekhez kötődő kockás sikló is. A következő dia a kaszálórét jellegzetes fajait, a ligeti csillagvirágot, a réti iszalagot és az őszi vérfűvet mutatta be, de Takács Noémi azt is elmondta, hogy az év elején ezt a területet érintette a gypfeltöréssel járó illegális területhasználat, és potenciális veszélyt jelent a rét szélére, az FCSM szervízútjára tervezett kerékpárút is. Az előadó reméli, hogy ezt a veszélyt sikerül elhárítani. Ennek ez a feltétele, hogy a tervezés és a kivitelezés vegye figyelembe a kaszálórét és a 6-os út részsíjének rendkívüli növénytan és rovartan értékeit. A következő dia nemcsak azt mutatta be, hogy a védett növények milyen sűrűségben fordulnak elő a Duna-réten, hanem azt is, hogy a rét előterében található az uszályok veszteglő helye, amivel ugyancsak foglalkozni kell. Itt található egy tábla, amely azt mutatja, hogy ez a folyószakasz jet-ski használatra kijelölt terület. A vetítés utolsó diái az üzemtervezett erdőkről szólnak, amelyeknek részletes tárgyalására későbbiekben kerül sor.

Takács Noémi a vetítés befejezése után felolvassa a kezelési terv tervezetének első 4 oldalát, hangsúlyozva, hogy a felolvasott szöveg nem végleges anyag. A kezelési terv ismertetését az *Erdők kezelése* című fejezet előtt megszakítva Takács Noémi lehetőséget ad a hozzászólásokra.

Fejes Csaba elmondja, hogy 2016-ban épült a szervízút alatt nyomócső, mely 5 db aknával van ellátva. A szervízút az aknák megközelítését szolgálja. Ez a szakasz a 232323/2, 3, 4 hrsz. alatti ingatlanokat érinti. Az FCSM számára továbbra is biztosítani kell az aknák megközelíthetőségét.

Szesztai György köszöni a meghívást. Sajnálja, hogy a meghívóhoz nem kapták meg előre a kezelési tervet és az alátámasztó dokumentumot. Hangsúlyozza, hogy az inert hulladék feltöltést Budafok-

Tény Önkormányzata kifejezetten ellenezte és ellenzi. Mindent megtesznek azért, hogy további hulladéklerakás ne történhessen. Ezzel kapcsolatban semmilyen egyeztetés nem volt, és nem is bíztatták semmivel ilyen tevékenységre a tulajdonost. Idén márciusban Budafok-Tény Önkormányzatánál Zöld- és Klímavédelmi Csoport alakult, fontosnak tartják a természetvédelmet. Koncepcionálisan támogatják a helyi jelentőségű védett területté nyilvánítást, ugyanakkor a kezelési terv szövegezésében szeretnének részt venni. A kerületi ITS (Integrált Településfejlesztési Stratégia) is tartalmaz természetvédelmi szempontokat, ugyanakkor a Duna-partnak rekreációs szerepet is be kell töltenie, a vízpart megközelíthetőségét is biztosítani kell.

Főépítész úr felhívja a figyelmet arra, hogy a Kerület hatályos térinformatikai nyilvántartása szerint vannak olyan ingatlanok, amelyek adatai nem egyeznek meg az itt bemutatott térképeken szereplő adatokkal, ezeket kéri javítani. A Kis-Háros-szigettel szemben a Duna Szabadidő és Tömegsport Klub kajak-kenusai számára a vízre szállást biztosítani kell, és a korábban Duna Spirit, jelenleg Dunapart II. néven futó fejlesztéshez is tartozik egy kikötő terve. Megoldandó továbbá a kerékpárút építéssel kapcsolatos kérdéskör, ezzel kapcsolatban a DÉS (Duna-parti Építési Szabályzat) módosítása a Fővárossal egyeztetés alatt áll. Várhatóan a természetvédelmi területre belépne a kerékpárút.

Garay Márton fontosnak tartja megjegyezni, hogy a kerékpárút kérdéskörének kezelése nem kizárólag a DÉS hatásköre. A TSZT-ben jelölt nyomvonal a kerületi szabályozási terv által lefedett területen is halad, ezért szükséges lehet a kerületi tereszköz módosítása is.

Németh Zoltán elmondja, hogy Budafok-Tény Képviselőtestülete 2019. decemberében elfogadta a helyi Klímavédelmi Cselekvési Tervet, amelynek megvalósításához szükség van a Főváros együttműködésére. 2020-ban kérték is Karácsony Gergely főpolgármester segítségét több cél megvalósításához. Ilyenek a természetvédelmi területek bővítési lehetőségének vizsgálata, a pufferzónák kijelölése és a hatékonyabb védelem. Tehát a Kerület maga is kezdeményezett fővárosi intézkedéseket a közös cél megvalósítása érdekében. Abban kérnek segítséget, hogy ez oly módon legyen végrehajtva, hogy más kerületi célokat ne akadályozzon, ne lehetetlenítsen el.

Takács Noémi a lehatárolási, térinformatikai anomáliák feloldása érdekében kéri, hogy jelöljék meg pontosan a hibás adatot. A parti sáv – ugyanúgy, ahogy az Óbudai-sziget ártéri erdejének védetté nyilvánítása esetében történt – EOVS koordinátákkal lesz lehatárolva a Duna-meder helyrajzi számából. Más: a kerékpárút a természetvédelmi területet csak a Duna-réten érintené, úgy, hogy a nyomvonal az FCSM szervízútján haladna annak szélesítése nélkül. A kezelési terv módosításának lehetőségére reagálva Takács Noémi elmondja, hogy a kezelési tervnek ez az első verziója, ami alakítható, de a változtatások után is a természetvédelmi érdekeket kell szolgálnia.

Sebestyén Gábor megkérdezi, hogy jól értette-e, hogy a kerékpárút építéséhez ideiglenesen sem lehet igénybe venni a kerékpárút nyomvonalával szomszédos területet? Hogyan építsék meg így a kerékpárutat, ha nem vehetik igénybe?

Takács Noémi kéri, hogy egyeztessenek, mert a közelmúltbeli illegális gyepfeltörés esetén is látszott, hogy viszonylag kis területű beavatkozással is milyen nagymértékű természetkárosítást lehet okozni. Valamilyen természetvédelmi szempontból elfogadható technológián kell gondolkodni.

Németh Zoltán emlékeztet arra, hogy a kezelési tervet még nem vehették kézbe, nem tanulmányozhatták, csak a felolvasását hallották. Kérdezi, hogy lehet-e majd észrevételt tenni, ha már látták az anyagot. Így első hallásra is felfigyelt néhány ellentmondásra: pl. semmit nem lehet burkolni, de a kerékpárutat nyilván burkolni fogják. A másik, hogy motoros járművek nem mehetnek a területre, de akkor mi lesz a fenntartási munkákkal? – kérdezi.

Bardóczi Sándor hangsúlyozza, hogy a kezelési tervet természetesen később is lehet véleményezni, írásban is lehet javaslatokat tenni. Az egyeztető tárgyalás kötelező eleme az eljárásnak, de nem az egyetlen eleme.

Tóth Zsolt felveti, hogy a Duna-réten a kerékpárút építéssel kapcsolatban érdemes lenne megvizsgálni a védett növények áttelepítésének lehetőségét.

Takács Noémi szerint a fejlesztések útjában álló védett növények áttelepítése elavult gyakorlat, elhibázott irány. Rossz precedens is lenne, hiszen a védetté nyilvánítás épp a védett növények

élőhelyének megóvását szolgálja. A helyszíni szemlén tapasztaltak alapján a kerékpárút kialakításához használható szervízút kb. 3 méter szélességű.

Tóth Zsolt hangsúlyozza, hogy az áttelepítést ő is csak arra az esetre vetette fel, ha más megoldás nincsen.

Takács Noémi véleménye szerint ezek a kivételes esetek azok, amik megágyaznak a későbbi bevett gyakorlatként való alkalmazásnak.

Tóth Zsolt szerint az elsődleges megoldás valóban a nyomvonal módosítása lenne.

A FŐHESZ képviselője a helyszín ismeretében hozzáteszi, hogy amellet, hogy az áttelepítéssel szakmailag elvben sem ért egyet, a területen olyan nagy egyedszámmal fordul elő a csillagvirág, hogy az átültetés nem kivitelezhető, az mindenképpen az állomány sérülésével járna.

Sebestyén Gábor úgy látja, hogy a szűk hely megnehezíti az építkezést, de a 3 méteres szélesség számukra végül is elegendő. Akkor van probléma, ha ez a szélesség – akár szakaszosan is – 2,6-2,8 méterre beszűkül. Ha nagyjából biztosítható egy sztemerd szélesség, akkor nincs probléma.

CBS Property Zrt. jogi képviselője a kaszálórét tulajdonosának jogi képviselőjeként elmondja, hogy a haszonbérletbe kiadott kaszáláson kívül nem végeztek semmilyen más tevékenységet. A jogellenes használat egy harmadik személyhez köthető, akivel évek óta vitában vannak egy meghíúsult adásvétel miatt, ő az, aki a szomszédos ingatlant százezer köbméter nagyságrendű inert hulladékkal töltötte fel. Ez ellen a CBS Property Zrt. felemelte a szavát, de nem kaptak elegendő támogatást. A helyi védetté nyilvánítás és az annak megfelelő területhasználat ügyét a Duna-rét tulajdonosa, valamint a haszonbérlet képviselőjében is biztosíthatják a támogatásról. Azt kérdeznék, hogy a haszonbérlet milyen módon tud olyan gépi kaszálást végezni, hogy ne okozzon kárt. Most elsősorban abban kérnek tanácsot, hogy a művelési ágnak megfelelő hasznosítás hogyan végezhető a védetté nyilvánítási eljárás lezárulásáig, ebben az átmeneti időszakban.

Takács Noémi tisztázza, hogy a haszonbérlettel hosszasan egyeztettek, mindent átbeszéltek. A védett növények szaporodását figyelembe véve június közepétől lehet kaszálni. A kezelési terv is így tartalmazza az előírásokat, hogy a kaszálás folytatható legyen. A kerületi önkormányzat aggodalmaira is válaszolva elmondja, hogy nemcsak a traktor tud bemenni kaszálni, de más olyan gépjárművek is lesznek, amelyek munkavégzés céljából jogszerűen tartózkodhatnak a területen.

Tóth Zsolt megkérdezi, hogy a horgász is bemehet a majdani védett területre gépjárművel?

a Fővárosi Horgászegyesületek Szövetsége képviselője válaszol: Gépjárművel csak a halór mehet be, a horgász nem.

Fejes Csaba megoldást keres az FCSM aknáinak megközelítésére. A kezelési terv szerint a kerékpárút a szervízút szélességében épülhet meg. Az aknák mellett a kerékpárúthoz a szervízútnál esetleg nagyobb területet lenne érdemes kivenni, mert az FCSM járművei a munkák során a kerékpárút teljes szélességét elállnák.

Gadó György Pál a bevezető vetítés utolsó szakaszaként összefoglalóan beszél a védelemre tervezett terület erdeiről. A védelemre tervezett területen belül több mint 20 ha üzemtervezett erdő található. Budapesten éppen most zajlik a 10 évenként sorra kerülő üzemtervezés (más néven erdőtervezés), ez azért kedvező, mert a szükséges változtatásokat most rögzíteni lehet az erdőtervben. Az üzemtervezett erdőkön kívül a Duna-parton keskeny sávban az erdőtervben nem szereplő beerdősült területek is vannak. Ennek fő oka, hogy az ártéri erdők a kedvező vízellátás miatt viszonylag jól regenerálódnak. Sajnos több helyen nagyon keskeny a megmaradt ártéri erdő, de ahogy az alátámasztó dokumentumban is szerepel, nagy jelentősége van a Duna-parti folyamatos erdősávnak, hiszen ez a két nagy kiterjedésű ártéri erdőterület, a Háros-sziget és a Beliczay-sziget közötti ökológiai folyosó.

Az üzemtervezett erdők közül majdnem mindegyik faanyagtermelést nem szolgáló üzemmódban van, ami összhangban van a természetvédelmi célkitűzésekkel. Egyetlen erdő, a térképen lila színnel jól elkülönülő 8/B erdőrészlet van pillanatnyilag vágásos üzemmódban, ezen változtatni kell. A közelmúltig az állami tulajdonú erdőrészlet gazdálkodója a Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt. volt, ami az M0

Deák Ferenc hídjának építkezéseivel függ össze. A NIF gazdálkodói státusának törlése folyamatban van.

Gadó György Pál azzal folytatja, hogy a majdani védett területen nem hagyományos erdőgazdálkodásra van szükség, sokkal inkább arra, hogy a gazdálkodó hagyja érvényesülni a természetes folyamatokat. A gazdálkodói szerkezet ebből a szempontból kedvező. Az üzemtervezett erdők többségének gazdája a KDV-VIZIG, Tóth Zsolt főerdész úr szakértője az ártéri erdők természetes erdődinamikájának. Az érdi határig húzódó 7,31 hektáros jó természetességű erdő tulajdonosa a Fővárosi Önkormányzat, a kezelő a BKM Nonprofit Zrt. FŐKERT Természetvédelmi és Erdőkezelési Osztálya.

A FŐHESZ képviselője a 8/A-val jelölt erdőrészlettel kapcsolatban elmondja, hogy itt jelenleg magasabb vízállás esetén a kubikokban megrekednek a halak, ezért a FŐHESZ rendszeres halmentési tevékenységet végez. Ha akár csak 3 méteres szakaszon átjárhatóvá lehetne tenni, az már megoldást jelentene arra, hogy ki-be tudjanak járni a halak. Ha szükséges, akkor anyagilag is hozzájárulnának ehhez a beavatkozáshoz. Illetve a 9/B erdőrészlet mellett található kis öböllel kapcsolatban is kérdezi, hogy ott nem lehet-e kialakítani a Dunával való kapcsolatot a gát megbontásával. Ha ez az öböl a kőszórás megnyitásával kapcsolatba kerülne a Dunával, akkor jelentős ívóhely lehetne. Ennek persze a horgászok előtt elzárt területnek kellene lennie.

Takács Noémi szerint minden biodiverzitást növelő és az ökológiai állapot javulásával járó beavatkozás támogatható, valamint kérdezi, hogy az öböl melletti kutyával őrzött horgászház kihez tartozik.

A FŐHESZ képviselőjének tájékoztatása szerint ez a terület már nem a FŐHESZ-hez tartozik, a HVDSZ-szel, vagyis a Horgászegyesületek Velencei-tavi és Dunamenti Szövetségével kellene felvenni a kapcsolatot.

A horgászok képviselője fontosnak tartja a gyalogakác és a selyemkóró irtását. Szeretnék, ha a horgászok a helyi védettség kihirdetése után is lejutnának a vízpartra – gyalogosan és kerékpárral egyaránt. Azt kérik, hogy a halőrök gépjárművel a már kialakult utakon továbbra is mozoghassanak. A rekreációs tevékenységek bővítésének lehetőségét nem támogatják. Felvázoltak már olyan terveket, amelyek szerint a Római-parthoz hasonló korzót hoznának létre. Ez a természetes élőhelyek védelmével összeegyeztethetetlen. Legfeljebb a bicikliút mentén sóderes részeken tudják elképzelni tűzrakóhelyek kialakítását, mégpedig olyan helyeken, amelyek a katasztrófavédelem számára is megközelíthetők. A bicikliút megvalósításakor a kerületi önkormányzat által fenntartott szemetesek kihelyezése is célszerűnek látszik. A horgászati hagyományokkal összhangban a sóderes területeken 24 órát meg nem haladó sátrazás szintén támogatandó. A FŐHESZ képviselője megkérdezi, hogy a védelem milyen mértékben érinti a Duna-medret?

Takács Noémi azt válaszolja, hogy az ortofotók alapján megállapítható alacsony vízszinti fővény háborítatlansága a cél. Ez lesz a védett terület határa. A FŐHESZ képviselője ezzel egyet tud érteni, fontosak ezek a fővények, mert a halak számára kiváló ívóhelyek.

Tóth Zsolt elmondja, hogy a jelenleg folyó erdőtervi egyeztetésekben részt vesz a KDV-VIZIG. Felveti, hogy a kevés fásszáru növényt tartalmazó erdőkben nem kellene-e a faállomány alá cserjéket ültetni. A FŐHESZ által felvetett vízmozgást biztosító átvágásokkal kapcsolatban felhívja a figyelmet, hogy ezek vízjogi engedélyköteles tevékenységek, az engedély tervdokumentációval kérhető. Más téma, hogy a horgászok figyelmét fontos felhívni arra, hogy az ártéri terület, ahol horgásznak, balesetveszélyes lehet, ezt kéri kitáblázni.

A FŐHESZ képviselője közli, hogy a vízmozgást segítő terepalakításokhoz természetesen megkérnék a szükséges engedélyeket.

Takács Noémi a FŐHESZ által felvetett tűzrakóhely kérdéssel kapcsolatban megállapítja, hogy az állandó tűzrakóhelyekkel az a probléma, hogy a tűzrakáshoz szükséges fát a védett erdőből nyerik ki, ami helyenként láthatóan károsítja az erdőt. A vízmozgást biztosító kisléptékű átalakításokkal kapcsolatban azt mondja, hogy ebben a Főpolgármesteri Hivatal, mint majdani természetvédelmi hatóság partner, a fő kérdés az, hogy erdőt igénybe kell-e ehhez venni. A terület alsó szakaszán lévő öböllel kapcsolatban megkérdezi, hogy a mostani állapotban ki tud-e száradni.

Déri Tamás természetvédelmi őr és a **FŐHESZ képviselője** egyetértene abban, hogy a víz a kőtöltésen átszivárog, az öblöt kiszáradás nem fenyegeti, viszont a halak számára átjárhatatlan. A FŐHESZ képviselője megismétli, hogy a horgászok a jogi előkészítéshez kérik a segítséget, a megvalósításhoz már anyagilag hozzá tudnak járulni.

Tóth Zsolt a téma lezárásaként azt kéri, hogy a vízügyi igazgatóságot mindenképpen keressék meg ez ügyben, az ő szándékuk is az, hogy a mesterségesen vagy hibásan elzárt mellékágakat megnyissák a Dunával való kapcsolódás érdekében.

Berényi Zsombor kérdezi, hogy a kijelölt horgászhelyek hol lennének. A 24 órás sátorozással kapcsolatban elmondja, hogy az éjszakai igénybevétel a hódok és az éjszaka aktív madárfajok miatt sem szerencsés.

A FŐHESZ képviselője szövetségük nevében kijelenti, hogy az éjszakai horgászathoz kifejezetten ragaszkodnak, a horgászhelyekkel pedig az a helyzet, hogy a teljes partszakasz kijelölt horgászati hely, és eddig nem volt akadálya a horgászatnak. A hódállomány így is jelentősen megnövekedett, nem látják indokát a korlátozásnak.

Budapest XXII. kerület 232323/4 hrsz. alatti ingatlanra feljegyzett érintett jogi képviselője: a Duna-rétnek nevezett 232323/4 hrsz. alatti ingatlan tulajdonjogával kapcsolatban fontosnak tartja rögzíteni, hogy valóban van egy jogvita, melynek részleteibe nem megy bele. Ám az lényeges momentum, hogy képviseltje tulajdonosnak tekinti magát, ezért szeretné a kezelési tervet írásban megkapni, és az észrevételeket írásban megtenni. Röviden: az ingatlan tulajdoni lapján jelenleg is szerepel a tulajdonjog-fenntartással történt eladás ténye – a jogvita az, hogy létrejött-e, teljesedésbe ment-e a szerződés, így az ügyféli érintettsége fennáll.

Takács Noémi emlékeztet, hogy a bevezető előadás részeként Gadó György Pál már ismertette az erdők helyzetét, ezért most a kezelési tervből azt nem olvassa fel. Megemlíti még, hogy a teljes terület belterület, így az nem tartozik a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadásatról szóló törvény hatálya alá, tehát nem vadászterület, ugyanakkor bizonyos esetekben szükség lehet vad kilövésére.

Gadó György Pál jelzi, hogy szerinte az erdőkkel kapcsolatban maradt egy fontos tisztázandó kérdés, mégpedig az, hogy ki lesz a Deák Ferenc híd melletti 8/B erdőrészlet gazdálkodója. Ahogy korábban említette a NIF gazdálkodói bejegyzésének törlése jelenleg folyamatban van, célszerű és természetvédelmi szempontból is megnyugtató megoldás lenne, ha az új gazdálkodó a Közép-Duna - völgyi Vízügyi Igazgatóság (KDV-VIZIG) lehetne, hiszen a környéken a többi állami tulajdonú Duna-parti erdőnek is ők a bejegyzett gazdálkodói.

A KDV-VIZIG-et képviselő **Tóth Zsolt** kijelenti, hogy ha részükre hivatalosan jelzik, hogy már nem a NIF a gazdálkodó, akkor be fognak jelentkezni.

Takács Noémi felhívja a figyelmet a Deák Ferenc-híd túloldalán lévő 8/D erdőrészlet kérdésére.

Gadó György Pál köszöni az emlékeztetést, és elmondja, hogy eredetileg az volt az elképzelés, hogy a Deák Ferenc-hídtól az érdi községhatárig terjedő terület váljon védetté, de a bejárások után logikusnak tűnik, hogy a híd túloldalán a 8/D erdőrészlet is kerüljön bele a helyi védett területbe. A Háros-szigettől Érdig húzódó ártéri erdőnek ez is része, a bejegyzett erdőgazdálkodó a KDV-VIZIG, feltételezhetően ők nem ellenzik a védetté nyilvánítást.

Tóth Zsolt kijelenti, hogy részükről nincs akadálya, hogy a 8/D erdőrészlet is helyi védetté váljon, amit a Főváros képviselői köszönettel fogadnak.

Takács Noémi felolvassa a kezelési terv munkapéldányának utolsó fejezetét, a rövid szakasz témája a gyepek kezelése.

CBS Property Zrt. jogi képviselője kérdésére válaszolva **Takács Noémi** elmondja, hogy kaszáláshoz be kell kérni a természetvédelmi hatóság engedélyét. A haszonbérlet már pontosan tudja, hogy ez így van, nem lesz ebből probléma. A természetvédelmi hatóság itt a fővárosi főjegyző.

Takács Noémi a kijelölt jet-ski pályával kapcsolatban a vízügy képviselőjét kérdezi, hogy hol tehetők vízre a járművek, **Tóth Zsoltnak** és a horgászok képviselőinek sincs erről információjuk.

K. Szabó Attila úgy tudja, hogy a jet-ski pálya érvényes hatósági határozatban van kijelölve, amely jövőre jár le. Tényleges igénybevételt nem tapasztaltak, de ennek az is oka lehet, hogy keveset voltak eddig a parton.

Tóth Zsolt jelzi, hogy utánanézz a problémának.

Takács Noémi a FŐHESZ képviselőjét kérdezi, hogy a csónakos horgászok hol teszik vízre a hajóikat.

a FŐHESZ képviselője azt válaszolja, hogy ők általában a Hárosi-öböl felől érkeznek, de van egy nem hivatalos sólyapálya is a területen.

Takács Noémi kérdezi, hogy a sportegyesületnek hivatalosan nyilvántartott-e a stégje, és vannak-e engedély nélküli stégek.

Tóth Zsolt azt a tájékoztatást adja, hogy a KDV-VIZIG folyamatosan próbálja rendezni a helyzetet. Korábban arra törekedtek, hogy a bérlőt a bérlet megszűnése esetén kötelezzék az eredeti állapot helyreállítására. Jelenleg az a helyzet, hogy a felhagyott sólyákat a KDV-VIZIG nem újítja fel, nem ad rá ki újabb engedélyt, de már elbontatni sem tudja a régi használókkal.

Takács Noémi kérdezi, hogy ezt úgy kell érteni, hogy az illegális stégeket el lehet szállíttatni?

Tóth Zsolt úgy pontosít, hogy a 25 nm alatti stégekre csak bejelentési kötelezettség van, nem kell engedélyeztetni. Az engedély nélküli sólyákat és úszóműves elemeket el lehet bontani, illetve el lehet vinni.

Takács Noémi újabb kérdése a veszteglő uszályokra vonatkozik. Vajon ezek is forgalmat generálnak a tervezési területen?

Tóth Zsolt szerint ez nem jellemző. A veszteglő hajókon általában nincs személyzet, de ha van, akkor Csepel felé viszik-hozzák őket motorcsónakkal.

Béres Mónika elmondja, hogy Budafok-Tétény Önkormányzata a biológiai szúnyoggyérítést támogatja. Ha a védett területen tiltott lesz a szúnyoggyérítés, az a környező lakóterületeket nagyban érintheti. A kérdés az, hogy biológiai szúnyoggyérítés lehetséges-e.

Takács Noémi szerint ezt a kérdést meg kell vizsgálni. A biológiai szúnyoggyérítés célja is a szúnyogpopuláció jelentős csökkentése, márpedig az itt élő védett fajoknak, pl. denevérek táplálkozásában a szúnyogoknak fontos szerepük van. Megkérdezi, hogy a kormányhivatalnak van-e a védett területen engedélyezett szúnyogirtásról információja.

Galamb István szerint a jogszabály a vegyszeres szúnyogirtás tilalmáról szól, úgy tudja, hogy biológiai gyérítést lehet majd alkalmazni, de ezt még ellenőrizni kell. Ehhez kapcsolódik, hogy a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény tartalmazza az engedélyköteles tevékenységeket. Ilyen pl. a kaszálás, gépjárműhasználat, horgászat és a vegyszerhasználat is, amelyre az inváziós növényfajok elleni védekezéshez lehet szükség.

Takács Noémi szerint nincs teljesen kizárva a vegyszerhasználat, amennyire a jogszabályok megengedik az özönnövények elleni küzdelemben bizonyára mi is élni kívánunk ezzel a lehetőséggel.

Berényi Zsombor más védett területeken azt tapasztalta, hogy a védett értékek érdekében fontos lehet a horgászok tevékenységének szabályozása. Kérdezi, hogy a horgászati tevékenység engedélyeztetését a FŐHESZ hogyan kívánja megoldani.

a FŐHESZ képviselője először a szúnyogok témájára tér vissza. A FŐHESZ nem támogatja a biológiai szúnyoggyérítést. A szomszédos Hárosi-öbölben is épp elég nagy problémát jelent, pedig az jelentős ivadéknevelő terület.

Ami az engedélyeztetést illeti, nem érkezett még olyan megkeresés a természetvédelmi hatóság részéről, hogy az eddigieken kívül egyéb engedéllyel is kell rendelkezni. A horgászengedély elegendő,

főjegyzői engedély eddig nem volt szükséges. Ha ez így van, akkor érdemes rögzíteni a kezelési tervben, hogy a védett területen a horgászati tevékenység megengedett.

Berényi Zsombor elmondja, hogy a Pest Megyei Kormányhivatal gyakran ad ki védett területre horgászati engedélyeket egyesületek részére, tehát biztosan tudja, hogy ez a gyakorlat.

A FŐHESZ képviselője az információt megköszöni. Ugyanakkor a FŐHESZ részéről kifejezetten fontosnak tartja, hogy a kezelési tervben legyen benne, hogy a hatályos horgászengedélyekkel rendelkező horgászok számára a horgászat biztosított.

Szesztai György a kezelési terv véleményezésének folyamatáról érdeklődik. Ez azért fontos, mert nem elég, hogy ők megkapják és elolvassák, utána még időigényes folyamat, amíg az önkormányzati vélemény megformálódik, és azt meg tudják küldeni.

Szerinte a kezelési terv nem lehet ellentétes a Duna-parti Építési Szabályzattal (DÉSZ), ezért kéri Garay Márton, hogy nézzék össze a DÉSZ-t és a kezelési tervet. Ahogy a mai tárgyalás elején már szóba került az ITS-ben meghatározott funkciók, például a kajak-kenusok vízre szállásának lehetősége, vagy az, hogy a majdani Dunapart II. kikötőjéből a lakók a belvárosba hajóval eljussanak Budafok-Tétény számára nem elhagyhatók.

A Duna-rét előtt veszteglő hajókkal kapcsolatban szeretné megjegyezni, hogy a XXII. kerületi Önkormányzat is sérelmezte a hajótárolásnak ezt a módját. Minden évben hónapokig vesztegelnek ott a rozsdás uszályok. Ezt a gyakorlatot indokolt lenne máshová, pl. Százhalombattára vagy Érdre áthelyezni.

Garay Márton megjegyzi, hogy a fővárosi Duna-parti Építési Szabályzat nem vonatkozik a 6-os út melletti területre, az a kerületi szabályozási terv (DKÉSZ) hatálya alá tartozik.

Szesztai György értelmezésében a kerületi szabályozás is érvényes mindenkire, ezért kéri, hogy azzal a kezelési terv előírásai is legyenek összhangban, ebben egyeztessenek a Fővárossal.

Takács Noémi a határidővel kapcsolatban azt az információt adja, hogy az ideiglenes védetté nyilvánítás 3 hónapig tart, ezért szoros a határidő. A Tájépítészeti Osztály a védetté nyilvánítást tartalmazó rendelet módosítást a Fővárosi Közgyűlés májusi ülésére tervezi bevinni, ezért fontos, hogy a mai egyeztetés minden résztvevője minél előbb megküldje a kezelési tervhez a módosítási javaslatait.

Bardóczi Sándor számítása szerint legkésőbb április végéig el kell készülnie az előterjesztésnek ahhoz, hogy májusban a Fővárosi Közgyűlés meg tudja tárgyalni és az ideiglenes és a végleges védettség között folytonosság legyen.

Takács Noémi az egyeztető tárgyalást lezárja, a részvételt mindenkinek megköszöni.

Összefoglaló a Budapest XXII. kerület, nagytétényi Duna-part védetté nyilvánítása ügyében összehívott egyeztető tárgyalásról

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 25. § (1) bekezdése alapján terület védetté nyilvánítására bárki javaslatot tehet. A Budapest XXII. kerület nagytétényi Duna-part természeti értékeinek feltárásában kulcsszerepet játszott a Zöld Jövő Környezetvédelmi Egyesület, amely elsőként javasolta a XXII. kerület területére eső ártéri élőhelyek védetté nyilvánítását. A nagytétényi Duna-part Budapesti viszonylatban kiemelkedő természeti értéket képvisel. A helyi védettség alatt álló természeti területek növelését a Fővárosi Önkormányzat Környezetvédelmi Programja célul tűzi ki, a XXII. kerület Nagytétényi Duna-part védetté nyilvánítása pedig a 2021-ben elfogadott Radó Dezső Tervben is szerepel. A védetté nyilvánítási eljárást sürgetővé tette, hogy a nagytétényi Duna-part Duna-rétnek nevezett értékes kaszálórétjén az év elején természetkárosító munkák kezdődtek. Ennek megállítása érdekében a főjegyző ideiglenes intézkedést rendelt el, majd az érintett területet ideiglenesen védetté nyilvánította. A természetvédelmi érdekek hosszú távú érvényesülése érdekében a Főpolgármesteri Hivatal a védetté nyilvánítási eljárást lefolytatta.

Az adatgyűjtések és kutatások alapján készült el az alátámasztó dokumentáció, melyet az eljárás részeként a Főpolgármesteri Hivatal megküldött az illetékes Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóságnak, kérve nyilatkozatát arra vonatkozóan, hogy érdemesnek tartja-e a terület országos védetté nyilvánítását. A DINPI – miután az Agrárminisztérium hivatalos állásfoglalását is kikérte – nem tartotta indokoltnak a terület országos védelem alá helyezését, ugyanakkor az ártéri erdő természeti értékeinek megóvása szempontjából a helyi jelentőségű védett területté nyilvánítást jó megoldásnak minősítette.

Az egyeztető tárgyalás első szakaszában a jelen lévők meghallgatták a védelemre tervezett terület természeti értékeinek részletes ismertetését. Jelenlévők átbeszélték a tulajdoni viszonyokat, az övezeti besorolásokat és a veszélyeztető tényezőket. Ismertetésre kerültek az üzemtervezett erdők erdőrészlet-lapjai, különös tekintettel a tervezett üzemmódra.

A vonatkozó jogszabályoknak megfelelően a Főpolgármesteri Hivatal a természetvédelmi kezelő (BKM Nonprofit Zrt. – FŐKERT Kertészeti Divízió) és a FŐRI Természetvédelmi Őrszolgálat bevonásával a természetvédelmi kezelési tervet előkészítette, amely a kezelőre, minden használóra, látogatóra, tulajdonosra kötelező érvényű lesz. A kezelési terv munkapéldánya az egyeztető tárgyalás keretében bemutatásra került, a tárgyaláson a tulajdonosok, vagyonkezelők, a kerületi önkormányzat és egyéb érintett szervezetek képviselői módosítási javaslatokat fogalmaztak meg. Ezek alapján a kezelési terv egyes előírásai pontosításra kerülnek, különösen a kerékpárútra, kikötő létesítésének lehetőségére, a horgászat és a közlekedés szabályozására, valamint a szűnyoggyérítésre tekintettel.